

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO DĖL UŽSIENIEČIŲ TEISINĖS PADĖTIES NR. IX-2206 126 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo rengimo projektą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai: Įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties (toliau – Įstatymas) 126 straipsnis reglamentuoja užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos atvejus. Tačiau Įstatymo 126 straipsnyje numatytas reglamentavimas atskirai neapima užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos atveju, kai užsienietis yra nuteisiamas už Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso nustatytos tyčinės nusikalstamos veikos padarymą.

Taip pat pabrėžtina, kad, kaip rodo užsienio šalių, susidūrusių su didžiuliais imigracijos srautais, patirtis, atvykę užsieniečiai yra dažniau už vietinius šalies gyventojus linkę daryti nusikalstamas veikas, tame tarpe ir sunkias ar itin sunkias. Todėl būtina nustatyti tokį teisinį reglamentavimą, kuris apsaugotų visuomenę nuo nusikalsti linkusių užsieniečių, juos išsiunčiant iš Lietuvos Respublikos po to, kai jie yra teismo įsiteisėjusiu nuosprendžiu nuteisiami už tyčinės nusikalstamos veikos / nusikalstamų veikų padarymą, po teismo skirtos bausmės atlikimo (išskyrus baudžiamuosius nusižengimus).

Projektu taip pat atskirai yra siūloma, kad, kai už Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso numatytos tyčinės nusikalstamos veikos / tyčinių nusikalstamų veikų padarymą yra nuteisiamas užsienietis, kurio teisėto atvykimo ir buvimo Lietuvos Respublikoje pagrindas buvo darbas, tokio užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos išlaidas turėtų padengti būtent užsieniečio darbdavys. Ši nuostata grindžiama tuo, kad būtent užsieniečio darbdavys gauna naudą iš tokio užsieniečio buvimo Lietuvos Respublikoje. Todėl būtent jis ir privalo prisiimti riziką bei padengti užsieniečio išsiuntimo kaštus, jei šių subjektų į Lietuvą pakviestas užsienietis padarė tyčinę nusikalstamą veiką / tyčines nusikalstamas veikas.

Projekto tikslas yra visuomenės apsauga nuo tų užsieniečių, kurie, gyvendami Lietuvos Respublikoje, daro nusikalstamas veikas. Taip pat siekiama užkirsti kelią nusikalstamumo Lietuvos Respublikoje augimui, stiprinti bendrosios ir specialiosios prevencijos funkcijas.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai: Įstatymo projektą parengė Seimo narys Vytautas Sinica.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai: Šiuo metu Įstatymas atskirai nenumato, kad iš Lietuvos Respublikos būtų išsiunčiami užsieniečiai, kurie įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu būtų nuteisti už Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso numatytą tyčinių nusikalstamų veikų padarymą.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Įstatymo projektu yra siekiama apsaugoti visuomenę nuo nusikalsti linkusių užsieniečių, efektyvinti bendrosios ir specialiosios prevencijos funkcijų taikymą, numatant, kad iš Lietuvos Respublikos būtų išsiunčiami užsieniečiai, nuteisiami už Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso nustatytos tyčinės nusikalstamos veikos (veikų) padarymą – po teismo skirtos bausmės atlikimo.

Projektu taip pat numatoma, kad, kai už Baudžiamojo kodekso numatytos tyčinės nusikalstamos veikos / tyčinių nusikalstamų veikų padarymą yra nuteisiamas užsienietis, kurio teisėto atvykimo ir

buvimo Lietuvos Respublikoje pagrindas buvo darbas, tokio užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos išlaidas turėtų padengti būtent užsieniečio darbdavys.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant Įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Priėmus įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Įstatymo projektas turėtų įtaką gerinant kriminogeninę situaciją.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Įstatymo projektas skatins verslą samdyti Lietuvos Respublikos piliečius, o pasisamdant užsieniečių – prisiimti atsakomybę už jo išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos kaštų padengimą tuo atveju, jei toks užsienietis yra nuteisiamas už tyčinės nusikalstamos veikos padarymą.

8. Ar Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Neprieštarauja.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Vidaus reikalų ministrui reikės nustatyti tvarką, kuri numatytų išsiunčiamo užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos išlaidų padengimą.

10. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų.

11. Ar Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Vidaus reikalų ministro įsakymo, kuris turės būti priimtas iki įstatymo įsigaliojimo datos.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų neprireiks.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimo ir išvadų neprašyta.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:
Nėra.

Teikia
Seimo narys

Vytautas Sinica